

Spis treści

- 1 **Ważne elementy schematu ABCDE** 1
- 2 **Lepiej nie ryzykować – ocena miejsca zdarzenia** 3
 - 2.1 Zagrożenia na miejscu zdarzenia 5
 - 2.2 Środki ochrony osobistej 11
 - 2.3 Ocena mechanizmu urazu 13
 - 2.4 Rodzaj choroby 14
 - 2.5 Liczba poszkodowanych 15
 - 2.6 Ograniczenie ruchomości kręgosłupa szyjnego 15
 - 2.7 Sprawdź swoją wiedzę 15
- 3 **ABCDE – ocena wstępna** 17
 - 3.1 Pierwsze wrażenie 19
 - 3.2 Stan świadomości i orientacja 19
 - 3.3 „A” jak *airway* – drogi oddechowe 20
 - 3.4 „B” jak *breathing* – oddychanie 25
 - 3.5 „C” jak *circulation* – krążenie 27
 - 3.6 „D” i „E” jak *disability* i *exposure/environment* – ocena zaburzeń świadomości i ekspozycja pacjenta/otoczenie 28
 - 3.7 ABCDE w krwotoku zagrażającym życiu 29
 - 3.8 Sprawdź swoją wiedzę 29
- 4 **Szybkie badanie pacjenta urazowego** 31
 - 4.1 Ustalenie mechanizmu urazu 32
 - 4.2 Parametry krytyczne i SAMPLE 38
 - 4.3 Szybka ocena neurologiczna 39
 - 4.4 Sprawdź swoją wiedzę 40
- 5 **Badanie pacjenta nieurazowego** 43
 - 5.1 Przytomny czy nieprzytomny? 44
 - 5.2 Nieprzytomny – szybka ocena od głowy do stóp 44
 - 5.3 Przytomny – najpierw wywiad 46
 - 5.4 Sprawdź swoją wiedzę 51
- 6 **Parametry krytyczne – po prostu krytyczne** 53
 - 6.1 Częstość i jakość oddechów 54
 - 6.2 Częstość i charakter tętna 57
 - 6.3 Ciśnienie krwi 60
 - 6.4 Barwa i stan skóry 62
 - 6.5 Temperatura głęboka ciała 63
 - 6.6 Reakcje źrenic 66
 - 6.7 Sprawdź swoją wiedzę 66
- 7 **Regularne kontrole wtórne** 69
 - 7.1 Stan świadomości i orientacja 70
 - 7.2 „A” jak *airway* – drogi oddechowe 71
 - 7.3 „B” jak *breathing* – oddychanie 72
 - 7.4 „C” jak *circulation* – krążenie 72

- 7.5 Ukierunkowane badanie fizykalne 73
- 7.6 Parametry krytyczne 74
- 7.7 Narzędzia diagnostyczne 74
- 7.8 Sprawdź swoją wiedzę 91

- 8 Ocena dzieci w sytuacjach nagłych 93**
- 8.1 Zachowania odpowiednie do wieku 95
- 8.2 Narzędzia diagnostyczne 95

- 9 Ocena pacjentów w podeszłym wieku 97**
- 9.1 Szczególni pacjenci – specyficzna ocena (GEMS – diament) 97
- 9.2 Wywiad dotyczący urazu – SPLATT 99

- 10 Ocena bólu 101**
- 10.1 Skale oceny bólu 101
- 10.2 Ocena bólu u pacjentów z otępieniem 103

- 11 Ocena dróg oddechowych przy ich zabezpieczeniu 105**
- 11.1 Wentylacja przez maskę z workiem samorozprężalnym – akronim MOANS 106
- 11.2 Nadgłośniowe przyrządy do udrażniania dróg oddechowych – akronim RODS 107
- 11.3 Trudne drogi oddechowe – akronim HEAVEN 108
- 11.4 Intubacja – akronim LEMON 109
- 11.5 Konikotomia – akronim SMART 112

- 12 Techniki diagnostyczne – ale poprawnie 115**
- 12.1 Ocena częstości oddechów 115
- 12.2 Ocena częstości tętna 116
- 12.3 Pomiar ciśnienia krwi 118
- 12.4 Pomiar glikemii 120
- 12.5 EKG 122
- 12.6 Pulsoksymetria i kapnografia 123

- Dodatek 127
- Skorowidz 153